



## Bilag 4 - Høringssvar fra Lokaludvalg

### Høringssvar fra Kgs. Enghave Lokaludvalg - handleplan for biodiversitet

Kongens Enghaves lokaludvalg sætter pris på initiativet med at udarbejde et forslag til en opdateret handleplan for biodiversiteten i København 2026-2029.

Lokaludvalgets Bymiljøudvalg har gennemgået bilagene til vores Bymiljøudvalgsmøde den 3. juni. Lokaludvalget har drøftet materialet på deres møde den 26. juni og har følgende kommentarer:

Vi syntes de 4 temaer, der er omdrejningspunktet i udkastet, er rigtig gode temaer; at bevare og forbedre den eksisterende biodiversitet, at skabe ny biodiversitet, at understøtte viden og uddannelse samt at skabe frivillige fællesskaber.

Vi støtter helt op om den vision, der ligger i handlingsplanen, men vil opfordre til at der kommer flere konkrete og målbare mål i handlingsplanen.

For eksempel som der står i Tema 1 omkring *Eksisterende biologiske korridorer og grønne forbindelser mellem de grønne og blå områder skal bevares og understøttes, fx i form af træer og trærækker eller andre beplantninger.*

Vi oplever der ofte bliver bygget nyt i vores lokalområde og her bliver der planlagt nye veje, udvidelse af togforbindelser mm, men de grønne korridorer bliver ikke indtænkt i planlægningen. I strategien bør stå, at der ved større byggeprojekter eller i forbindelse med lokalplaner skal oplyses, hvad man har indtænkt for at bevare og udvide de grønne korridorer. Kommunen bør også tage de grønne korridorer op i forbindelse med statslige projekter, når de er i høring.

I forbindelse med øgning af biodiversitet står der, at man vil prioritere hjemhørende arter, i det omfang det er muligt. Man kunne sætte et mål

27. juni 2025

Sagsnr.  
2025-0203337

Dokumentnr.  
2025-0203337-2

Sagsbehandler  
Anne Christine Brøndum

Sekretariatet for Kgs. Enghave  
Lokaludvalg

Wagnersvej 19  
2450 København SV

EAN nummer  
5798009800503

at f.eks. minimum 40 % af al nyplantning skal være naturlig hjemmehørende arter. Eller endnu bedre have en plan om at udfase inden år XX, ikke hjemmehørende arter på kommunens områder.

Vi er rigtig glade for at Syd - og Nordhavns Tippen er nævnt i handlingsplanen for områder, hvor man både anerkender den vilde selvgroede natur samt det arbejde med naturpleje, der varetages af frivillige. Desuden er vi helt enige i punkt 1.1 om fredninger. Vi ønsker, at man indgår et samarbejde med lokaludvalget omkring en fredning af hele Sydhavnstippens meget attraktive grønne områder, så det store bygningspres vi oplever i bydelen, ikke kommer til at indtage dette område. Det er i øjeblikket kun ca. halvdelen af Sydhavnstippen der er fredet.

I forbindelse med de blå områder mener vi, at måltal vil styrke handlingsplanen. Her vil det kunne dreje sig om hvor mange gange om året man maksimalt vil tillade udledning af spildevand i forbindelse med f.eks. skybrud. Der bliver gjort meget på dette område i København, men det ser ikke ud til at der er blevet sat et måltal for dette.

Vi støtter op omkring forslaget om at bruge skybrudsplanen til at forøge biodiversiteten både ved fritliggende vandhuller og også ved at der indtænkes hjemmehørende blomstrende arter i det omkringliggende område. Vi ser Karens Minde Aksen som et fantastisk positivt eksempel på, hvordan man kan kombinere biodiversiteten med en skybrudsplan og et rekreativt område til glæde for de lokale københavnere.

Vi er også meget positive overfor punkt 1.4 omkring formidling og videreuddannelse af kommunens egne medarbejdere. Vi oplever, at langt hovedparten af de arealer hvor der vil være mulighed for at øge biodiversiteten i vores lokalområde er kommunens områder, der i dag slås med maskiner og hvor der er plantet påskeliljer (som både er invasiv og giftig). Hvis der kunne opnås en større forståelse for disse områders mulighed, som biodiversitets områder, vil det være fantastisk og igen bør man sætte mål på, hvor meget arealet med biodiversitet bør udvides (i stedet for grøn græsplæne).

Et eksempel på områder, der kan være rigtig gode til mange hjemmehørende blomstrende arter, er langs indfaldsvejene Ellebjergvej og Sydhavnsgade (der er et lille stykke omkring Folehaven og Gl. Køge landevej hvor dette er startet) idet dette er "vinduet" ind til København og vil signalere, at København er en by hvor biodiversitet bliver prioriteret.

I forhold til punkt 2.7. er vi enige om, at man skal bevare og udvikle den biodiversitet, der findes på kommunens idræts anlæg. Vi mener dog,

man skal være opmærksom på at man ikke inkluderer græsplæner som biodiversitet. Det er selvfølgelig vigtigt, der er grønne områder til idrætsformål mm – det er bare ikke biodiversitet, men monokultur.

Ad 4.1 Lokaludvalget støtter op omkring en indgang til kommunen. I forbindelse med det frivillige arbejde vil det være til stor gavn, hvis der er en kontaktperson i kommunen, der kan hjælpe i forbindelse med ansøgninger til at bruge kommunens områder til f.eks. at lave biodiversitet, tilladelser til at lave bioafbrænding mm, da dette godt kan være en større administrativ udfordring.

I forhold til formidling er lokaludvalgets biodiversitetsgruppe begyndt at opsætte informationsskilte omkring de hjemhørende arter der er på Karens Minde aksen med billeder og QR-kode, som linker op til lokaludvalgets hjemmeside, hvor man så kan læse om de hjemhørende arter vi har i bydelen. Disse er opsat langs Karens Minde skybrudsplan.

Venlig hilsen

Joan Røge

Forperson for Kgs. Enghave Lokaludvalg



## Vesterbro Lokaludvalgs høringssvar ift. udkast til handleplan for biodiversitet 2026-2029

Vesterbro Lokaludvalg har i vores Teknik- og Miljøudvalg drøftet udkastet til "Handleplan for Biodiversitet 2026-2029".

Vi vil kort kommentere på nogle enkelte punkter:

1.4: Det fremgår at der skal ske efteruddannelse af byens interne medarbejdere. Det rejser spørgsmålet om, hvad der så skal ske i de to bydele hvor driften er udliciteret: Vanløse og Vesterbro. Det burde man sørge for at få klarlagt – eller holde op med at udlicitere.

1.5: Der bør sørges for tilstrækkelige midler til den almindelige drift. Det fremgår med al tydelighed ikke at være tilfældet på Vesterbro. Træer er ved at gå ud og store dele af græsarealerne ligger golde hen. Springvandet til børnenes leg i Enghaveparken er aldrig blevet driftet ordentligt. Det virker underligt at ville opgradere med biodiversitet, så længe der ikke er styr på den almindelige drift.

1.7: Revidering af aftaler om tværgående arealpleje. Det ville være dejligt med en styrket indsats på dette område. Træer der går ud, fordi plejen er utilstrækkelig, kan ikke være godt for biodiversiteten.

3.1: Det fremstår en smule underligt at ville koordinere og styrke indsatsen for biodiversitet, så længe den normale drift fremstår så underprioriteret. Vi forstår godt, at der kan være behov for at "slippe hestene" fri i forhold til byens grønne arealer. Men dette kræver jo mere vilje end koordinering.

Med venlig hilsen

Lone Billehøj  
Forperson, Vesterbro Lokaludvalg

10. juli 2025

Sagsnr.  
2025-0220617

Dokumentnr.  
2025-0220617-2

Sagsbehandler  
Sofie Hougaard Nielsen

Sekretariatet for Vesterbro  
Lokaludvalg

Ingerslevsgade 44  
1705 København V

EAN nummer  
5798009800473

Amager, 1. juli 2025

## Miljøpunkt Amagers kommentarer vedr. Handleplan 2026-2029 for

### Biodiversitet i København

Miljøpunkt Amager anerkender Københavns Kommunes arbejde med at få biodiversitet på dagsordenen og at det er et arbejde, der tager tid. Det er vigtigt, at der sikres fremdrift og her spiller revideringen af handleplanen hvert 4. år en rolle. Derudover er det selvfølgelig afgørende, at der afsættes midler på de årlige budgetter så indsatserne kan gennemføres.

Den nuværende Handleplan 2022-2025 indeholder 38 initiativer. Det har vist sig at være for mange og handleplanen har ikke været operationel nok. Derudover har nogle af initiativerne været meget budgettunge.

Da Biodiversitetsstrategi 2022-2050 var i høring gjorde Miljøpunkt Amager opmærksom på udfordringen med manglende finansiering og vi så gerne, at der blev afsat finansiering til de første fem år af strategien i første budgetforhandling, så strategien kom godt fra start. Vi ønsker fortsat, at der er stor fokus på biodiversitet i Københavns Kommune.

Miljøpunkt Amager har en række generelle synspunkter til Handleplan 2026-2029. Det er afgørende at Handleplan 2026-2029 bygger videre på eksisterende viden og erfaringer fra initiativer som allerede er igangsat.

Miljøpunkt Amager har noteret at den kommende handleplan er mere konkret, tilskåret med færre initiativer og er en mere operationel handleplan, hvilket er godt. Det er bedre, at der er 24 meningsfulde indsatser fremfor blot et stort antal, der ender med ikke at blive realiseret.

#### **TEMA 1 – At bevare og forbedre den eksisterende biodiversitet**

##### **1.1 Bevaring af eksisterende natur**

I forhold til biodiversitet er det bedste at passe på den natur vi har og når vi laver ny natur, at det er for evigt. Ved byudvikling – enten af nye bydele eller optimering af eksisterende bydele, bør der stilles krav om 'frie arealer' i byplanlægningen og at fredede arealer ikke af-fredes.

Gamle træer har stor betydning for biodiversiteten, hvorfor konkrete målsætninger kunne være ønskeligt. Gerne målsætninger, der fx følger op på målsætningerne i Københavns Kommunes træpolitik 2018-2025 samt i Strategi for bynatur 2015-2025. Heri står fx, at '20 % af Københavns samlede areal er dækket af trækroner'.

Vi vil opfordre til, at Københavns Kommune sigter efter et ambitionsniveau som i Frederiksberg Kommunes træpolitik, hvori der står, at alle borgere skal kunne se et træ fra deres vindue og at alle træer over 25 år er beskyttede.

Kvarterhuset  
Jemtelandsgade 3, 4. sal  
2300 København S  
miljopunkt-amager.dk  
post@miljopunkt-amager.dk

Københavns Kommune kunne overveje at tilbyde en gratis service for borgere, der er i tvivl om værdien af gamle træer på egen matrikel. Vi har også kendskab til en Træbørs på Nørrebro, hvor træer der skulle være fældet, graves op og flyttes til et andet område.

Københavns Kommune kunne også være forgangseksempel, fx inde langs Rådhuset, hvor der hele tiden skiftes planer og blomsterløg. Kunne det blive til en 'Bytte-løg-børs' eller endnu bedre kunne der plantes flerårige stauder?

### 1.2 Kortlægning

Generelt er der størst fokus på de offentlige arealer i strategien. Miljøpunkt Amager ser et stort potentiale i også at inddrage private arealer. Det kan både være grundejere, ejerforeningen men også almene boligselskaber. På Amager er der fx Vild med Vilje i Hørgården (KAB/3B). Og så er der en række byhaver på Amager, som er med til at øge biodiversiteten, hvor der ellers kun ville være asfalt eller græsplæner.

Når der skal etableres stier i byen eller i naturområder, så er det vigtigt at overveje belægningen. Stier med semipermeabel belægning kan hjælpe med nedsivning, men kan også give plads til vækster og grusstier er med til at sænke farter for fx cyklister. Hvorimod en asfaltsti inviterer til hurtigere kørsel.

Omkring 2010 havde Københavns Kommune en 'Grøn tag politik'. Intentionen var at tagflader med en hældning på under 45 grader skulle have grønne tage. Miljøpunktet tror desværre ikke, at den blev fuldt implementeret eller havde den store effekt, men det kunne overvejes om der skulle indføres en ny politik på området med krav i lokalplaner mm. Og samtænke biodiversitet med klimatilpasning.

### 1.3 Monitoringsprogram

Hos Miljøpunkt Amager har vi gennemført Bioblitz i flere år. Og senest i forbindelse med det nye byrum 'Prags Boulevard – et blomstrende fællesskab' har vi gennemført bioblitz det første år og igen året efter. Det kunne være et krav ved alle nye grønne byområder, at der skulle gennemføres bioblitz.

### 1.4 Oplæring/uddannelse af personale

Der er et stort fokus på uddannelse af personale som arbejder med drift og pleje. Det er afgørende, at de folk der drifter de offentlige arealer har den nyeste viden og fokus på biodiversitet, vælger robuste og hjemmehørende arter, og ikke bare gør som de plejer. På Amager oplever vi et givtigt samarbejde med vores lokale parkforvalter, og også en stor interesse for at fremme biodiversiteten lokalt.

I forhold til drift og pleje af Københavns Kommunes parker/grønne områder, som varetages af private aktører, er det vigtigt at der skal stilles tydelige kriterier/krav vedrørende biodiversitetstiltag i udliciteringskontrakter.

Derudover skal private aktører og nyttejobbene også oplæres og undervises på samme måde som kommunens medarbejdere. På Amager Fælled er der eksempler på hvad manglende krav og oplæring af nyttejobbene kan medføre. Ulempen var at det ikke kun var de invasive arter, der blev fjernet/beskåret.

#### 1.7 Tværgående arealpleje

Det lyder mere effektivt, at det kun er en forvaltning der varetager træforvaltningsopgaven.

#### 1.9 Lys- og støjforurening

Det er vigtigt, at der er mørke områder i byen. Der kan være en afvejning af hensyn ift tryghed.

Miljøpunkt Amager er enig i at vej- og stibelysninger skal tilpasses i omfang og type i områder med særlige natur- og biodiversitetshensyn for at undgå at forstyrre og ødelægge nataktive arters livscyklus og døgnrytme.

Miljøpunktet er også enig i, at der udpeges permanente stilleområder og at der arbejdes mere strategisk med stilleområder – til fordel for både dyr og mennesker. Man bør fx arbejde med at udpege områder, hvor stilheden er i fokus. Stilheden kan evt. samtænkes med mørke områder og ved valg af belægning.

### TEMA 2 – At skabe ny biodiversitet i byen

2.4 Det er godt at samarbejde i partnerskaber om biodiversitet med byens større grundejere og vandlaug. Der er fx opnået rigtig gode resultater på energiområdet i partnerskabet Energispring.

2.6 Der har været meget stor interesse for borgerdrevne biodiversitetsprojekter, og miljøpunktet har med glæde noteret at dette initiativ ønskes videreført.

2.8 Miljøpunkt Amager er enig i at biodiversitetsdagsordenen skal være en integreret del af byudviklingen i København. Det er afgørende at biodiversitet integreres i kommunens planlægning og sagsgange, der skal være med til at udvikle naturbaserede løsninger, som kobler biodiversitetsdagsordenen med byggeri, klima og klimatilpasning.

### TEMA 3 – At understøtte viden og uddannelse om natur og biodiversitet

3.1 Miljøpunkt Amager hilser forslaget om flere biodiversitetskoordinatorer velkomne. Miljøpunktet ser gerne at disse koordinators også spiller en rolle i forhold til borgerne og de frivillige i naturpleje, og ikke begrænses til forvaltningerne. Indtil 2019 var der ansat en frivillighedskoordinator i TMF, som sikrede én indgang til forvaltningen for de frivillige grønne fællesskaber/byhaver. Det var rigtig godt. Det skabte dog stor uro og usikkerhed om byhavernes/laugenes fremtidige eksistens, da denne stilling blev sparet væk og der blev efterfølgende brugt en masse ressourcer på at sikre at projekterne kunne fortsætte. Miljøpunktet vil derfor opfordre til at lignende situation undgås, såfremt Københavns Kommune reelt ønsker at skabe frivillige fællesskaber om biodiversitet.



3.2 og 3.3 København har i forvejen dygtige naturvejledere ansat på byens naturskoler, naturcentre og miljøskoler, som man kan bruge i forhold til at efteruddanne pædagoger og lærere. Man kunne ligeledes understøtte at flere af byens bemandede legepladser blev udviklet som læringsrum i forhold til at øge biodiversiteten i byen. Mange af disse befinder sig i Københavns grønne områder og parker. Der er også et stort potentiale i fritidsklubberne.

I forhold til ønsket om fokus på viden og uddannelse, så bifaldes ideen om at skabe naturrige og biologisk mangfoldige udearealer på kommunens folkeskoler og daginstitutioner. Det er vigtigt, at natur og udeliv bliver en integreret del af børn og unges uddannelse. Miljøpunkt Amager ser stor værdi i at bruge udearealer omkring skolen/i byen som pædagogiske uderum. Her kan det taktile og sanselige betyde meget for (ind)læringen.

3.4 Tilbage i 00'erne havde Københavns Kommune et natur-tilbud til byens borgere, som blev varetaget af dygtige naturvejledere ansat af TMF. De var med til at skabe naturdannelse. Naturdannelse er med til at skabe og understøtte en stærk forbindelse mellem mennesker og natur. Det er derfor godt med en ansættelse af tre naturvejledere i naturværkstedet Streyf.

Miljøpunkt Amager har stor erfaring med 'naturdannelse'. Siden 2016 har Miljøpunkt Amager blandt andet arrangeret Fælledens Dag, hvor der er fokus på naturen og biodiversiteten på Amager Fælled. Her har vi inviteret til sanketure og fugleture. Ved Amager Strand har vi inviteret til tanghøst og kigget på fugle og planter ved Prøvestenen Syd. Vi ser derfor også gerne at miljøpunkterne nævnes i teksten 3.1 efter lokaludvalg.

#### **TEMA 4 – At skabe frivillige fællesskaber om biodiversitet**

Miljøpunkt Amager bidrager gerne til at informere og engagere borgerne i biodiversitetsdagsordenen. Vi har med glæde noteret at miljøpunkter er nævnt i strategien under tema 4. Det er vigtigt at vi inddrages tidligt i processen. I forbindelse med udarbejdelse af strategien oplevede vi at den lokale viden blev glemt eller først sent kom i spil. Netop nu sidder alle lokaludvalg og udarbejder bydelsplaner for de kommende fire år. Miljøpunktet vil være opmærksom på at der er synergi mellem disse og biodiversitetsstrategien. Også at strategien tænkes ind i kommende lokalplaner.

Miljøpunkt Amager kan ligeledes fremhæve <https://naturibyen.com/> og <https://vildtnok.nu/>, som allerede er velfungerende elektroniske platforme, hvor der er læring at hente for borgerne i København. 'Vildt nok, København' er et samarbejde på tværs af alle miljøpunkter, lokaludvalg og TMF.

I 2024 omdannede miljøpunktet med støtte fra Nordea-fonden en del af Prags Boulevards kedelige græsplæne til bede og plantekasser med en variation med blomster og planter, der kan tiltrække flere bier og insekter. Og på Amager blev der i marts 2025 stiftet foreningen Havhaven Amager, som var en udløber af Det Lokale Klimatopmøde for Amager i juni 2024.



På Amager har Københavns Kogræsserlaug med succes stået for naturpleje på Amager Fælled siden 2014. Via arrangementer og arbejdsdage formidler foreningen viden om frivillighed såvel som naturpleje, mad og etik.

4.1 Miljøpunkt Amager hilser én indgang for de frivillige velkommen, jf tekst i 3.1.

4.2 Der har tidligere været en velfungerende 'grejbank' i TMF, og vi tror at et mobilt feltlaboratorium vil være en god idé at etablere.

### **Generelt**

Formidling i det offentlige rum kunne i høj grad understøtte arbejdet med formidling af biodiversitet til den brede befolkning og bidrage til en bedre forståelse af den nødvendige ændring af naturen i byen fra meget plejet til mere vild, og at det i perioder kan se meget uplejet ud – men det er godt for biodiversiteten.

Vi bifalder målsætning om at alle forvaltninger i Københavns Kommune er underlagt strategien, som skal løftes sammen med borgere, foreninger, erhvervsliv og andre aktører i byen. Det er vigtigt at dette implementeres i praksis af den daglige drift – via struktureret involvering af borgerne og øvrige aktører.

Det kunne også overvejes, at der blev etableret et fælles fagligt forum på tværs af forvaltninger, miljøpunkter og lokaludvalg, der drøftede evaluering og opdatering af handleplaner. Der er allerede et bydækkende 'Biodiversitetsnetværk' som kan udfoldes endnu mere.

Miljøpunkt Amager ser frem til at følge det videre arbejde og ikke mindst udmøntningen af handleplanen.

Med venlig hilsen

Dorte Grastrup-Hansen  
Centerleder  
Miljøpunkt Amager

Lasse Rossen  
Forperson  
Miljøpunkt Amager

Kvarterhuset  
Jemtelandsgade 3, 4. sal  
2300 København S  
miljopunkt-amager.dk  
post@miljopunkt-amager.dk

24. juni 2025  
J.nr. 2025-0197150

Teknik- og Miljøforvaltningen

Christianshavns Lokaludvalg kvitterer for det gennemarbejdede udkast til handleplan og ser positivt på det øgede fokus på kontinuitet i arealanvendelsen samt på uddannelse af både personale og børn og unge. Det er afgørende for at sikre en varig forankring af biodiversitet i byens udvikling.

**Vi bemærker dog, at Københavns Havn og de tilstødende maritime arealer ikke er nævnt i handleplanen.** Havneområderne rummer væsentlige naturværdier og potentialer for biodiversitet, både til lands og til vands. Vi anbefaler, at disse områder fremover inddrages mere eksplicit i handleplanens initiativer, herunder i forbindelse med kortlægning, monitorering og udpegning af grønne oaser (jf. initiativer 1.2, 1.3 og 4.3).

Derudover har vi følgende bemærkninger:

1. Vi har erfaret, at lysforureningen fra lysanlæggene på Kløvermarkens Idrætsanlæg påvirker fuglelivet. Vi foreslår derfor, at der på Kløvermarken opsættes samme type lysanlæg som det, der er på Arsenaløen. Efter vores vurdering påvirker lysanlægget på Arsenaløen stort set ikke fuglelivet.
2. Vi foreslår, at der til fremme af biodiversiteten etableres uforstyrrede steder til lands og til vands, fx. et stenrev i Erdkehlgraven. Forslaget om uforstyrrede steder gælder både for eksisterende byområder og kommende byområder.
3. Vi foreslår, at der gøres noget ved vandkvaliteten i Indre Stadsgrav og Ydre Stadsgrav, som set med det blotte øje er ringe. Vi hører, at der stort set ingen fisk er i Stadsgravene pga. vandkvaliteten.

Med venlig hilsen

Asbjørn Kaasgaard,  
forperson for Christianshavns Lokaludvalg



## Høringssvar fra Brønshøj-Husum Lokaludvalg til i forbindelse med Handleplan 2026-2029 for Biodiversitet i København

**Dato:** 12. juni 2025

**Sagsnummer:**  
2025-0190520

Til Teknik- og Miljøforvaltningen

Her kommer kommentarerne fra Brønshøj-Husum Lokaludvalg til høringsudkastet

TEMA 1:

Indsats 1.2 – Kortlægning af biodiversitet i kommunale grønne arealer og byudviklingsområder

Lokaludvalget noterer, at denne indsats er en opfølgning på screeningen fra 2024-2025, som bl.a. er omtalt i Sweco-rapporten offentliggjort tidligere på foråret. Overordnet set savner vi dog en omtale af ferskvandsmiljøerne og vandkvaliteten i forhold til vurdering af potentialer. Med andre ord:

Vi ser biodiversitetsscreeningen som et godt udgangspunkt for nye og velkoordinerede indsatser. Det er positivt, at der lægges vægt på grønne områder med lang kontinuitet i rum og tid, da dette er en vigtig forudsætning for udvikling af biodiversitet.

Vi vurderer imidlertid, at screeningen er mangelfuld, når vandkvaliteten ikke inddrages. Vi kan ikke finde en begrundelse for denne udeladelse i rapporten.

Indsats 1.3 – Monitoreringsprogram og Citizen Science (herunder Bioblitz)

Lokaludvalget bakker op om inddragelsen af borgere i den systematiske overvågning gennem initiativer som Bioblitz og andre Citizen Science-aktiviteter. Det styrker både datagrundlaget og borgernes ejerskab og viden om biodiversitet.

### Brønshøj-Husum Lokaludvalg

Kobbelvænget 65  
2700 Brønshøj  
broenshoej-husumlokaludvalg@okfkk.dk  
EAN 5798009800404

Brønshøj-Husum Lokaludvalg er nedsat af Københavns Borgerrepræsentation. Lokaludvalget består af repræsentanter fra det lokale foreningsliv og de politiske partier i Borgerrepræsentationen. Lokaludvalget står for den lokale københavnerdialog i samarbejde med Københavns Kommunes forvaltninger mellem københavnere i bydelen og Borgerrepræsentationen.



**BRØNSHØJ-HUSUM**  
LOKALUDVALG

## Indsats 1.8 – Øget helårsgræsning og korttidsgræsning i by-områder

Lokaludvalget hilser dette initiativ velkomment og foreslår, at det undersøges, om der kan etableres naturpleje med afgræsning på den københavnske del af Vestvolden. Voldene kunne med fordel afgræsses, så konturerne af dette fortidsminde og dets oprindeligt mere lysåbne beplantning træder tydeligere frem. Det vil styrke både naturværdien og den kulturhistoriske formidling.

## Indsats 1.9 – Plan for håndtering af lys- og støjforurening i grønne områder

Dette initiativ er meget velkomment. Lokaludvalget har gennemført en undersøgelse af borgernes oplevelse af lysforurening, og mange peger på, at især byens vandflader bliver unødigt oplyste. Vi henviser til side 21 i Biodiversitetsstrategien, hvor vigtigheden af tilpasset belysning omkring vand fremhæves.

Kommunens Belysningsmasterplan fra 2014 indeholder allerede konkrete forslag til nænsom belysning (s. 92-95), herunder lysniveau, farvespektrum og armaturers orientering. Vi vurderer, at dette potentiale endnu ikke er fuldt udnyttet. En samlet plan bør genaktivere og implementere principperne fra masterplanen med en konkret handlingsplan og tidsramme.

## Manglende videreførelse af tidligere indsats 1.11 om ferskvandspartnerskaber

Lokaludvalget undrer sig over, at indsats 1.11 fra den gældende handleplan (2022-2025) om "Partnerskaber om ferskvand" ikke er videreført. Ferskvandsmiljøerne i byens søer og vandløb er biologisk vigtige, men ofte oversete. De er under pres fra næringsstoffer, slam og miljøfarlige stoffer og har et stort behov for innovative løsninger.

Vi anbefaler kraftigt, at denne indsats genoptages og prioriteres – gerne i samarbejde med universiteter og tekniske skoler, som foreslået i det oprindelige initiativ.

## Byens ferskvandsmiljøer – herunder søer, vandløb og regn-



vandsbassiner – udgør livsvigtige levesteder for mange arter af padder, fugle, insekter og planter. De fungerer som grøn-blå korridorer, bidrager til økologisk sammenhæng og understøtter arters spredning. En målrettet indsats i disse habitater er afgørende for at styrke byens samlede biodiversitet.

På vegne af Brønshøj-Husum Lokaludvalg

Christoffer Rosenkrans/  
forperson for Brønshøj-Husum Lokaludvalg

Søren Krøigaard forperson for Miljøudvalget



## Høringssvar fra Nørrebro Lokaludvalg vedr. høring af udkast til Handleplan for Biodiversitet i København, 2026-2029

Nørrebro Lokaludvalg mener det er positivt, at der er fokus på bevaring af eksisterende natur og træer i København. Bevaring af de naturværdier, der allerede er i byen, er nu engang den mest bæredygtige, simple og omkostningseffektive måde at få bedre biodiversitet, ift. hvis man ødelægger det.

Historisk har det været sådan, at kun én eller få forvaltninger har følt sig forpligtede på natur og biodiversitetsstrategier og planer. Mange har fortsat tidligere praksis og har fx ikke overholdt træpolitikken, hvad der har ført til mange døde træer på fx institutioner i De Gamles By og langs veje. Det er fortsat sådan, at mange entreprenører ikke respekterer og overholder aftaler med Københavns Kommune, selv når disse aftaler indeholder beskyttelse af træer.

Derfor bør indsats for bevarelse af de eksisterende træer følges op af sanktionsmuligheder mod entreprenører, som ikke overholder reglerne. Det er vores opfattelse, at sanktionsmuligheder i dag i praksis ikke eksisterer, da forvaltningerne ikke vil gøre brug af dem. Vi ønsker, at forvaltningen hvert år offentliggør hvor mange bøde- og bodssager, der er kørt og mod hvilke entreprenører.

Nørrebro Lokaludvalg mener, at der fældes for mange 'risikotræer' ift. den mikroskopiske risiko, som disse træer kan udgøre. Derfor ser vi gerne, at praksis tages op til fornyet overvejelse med inddragelse af data om den reelle risiko kontra værdien af træerne, samt erfaring fra fx Frederiksberg, hvor man er bedre til at bevare de træer, som man i København kalder risikotræer.

Det er generelt positivt, at der indgår færre og mere operationelle initiativer end i den foregående handleplan for årene frem til 2025.

Uddannelse af det personale, som anlægger og drifter byens rum, arbejder med byens børn og unge m.v., kan skabe naturdannelse i form af opbygning af viden om natur og naturlige processer blandt Københavns børn og unge. Det er meget positivt.

26. juni 2025

Sagsnr.  
2025-0210809

Dokumentnr.  
2025-0210809-1

Sagsbehandler  
Andreas Juhl-Rhode

Sekretariatet for Nørrebro  
Lokaludvalg

Nørrebrogade 208  
2200 København N

EAN nummer  
5798009800466

Lokaludvalget ønsker, at klima også indgår i dette dannelsesarbejde om naturlige processer, da klima og natur er delvist afhængige størrelser. Det vil fx være helt uholdbart, hvis man i forbindelse med naturdannelse bruger fx spagnum, som er gravet fra en sjælden naturtype og er ekstremt klimaskadeligt, til at lære børnene om at plante på de bemandede legepladser eller i institutioner. Derfor bør Københavns kommune stille bæredygtig jord til rådighed på alle bemandede legepladser og institutioner, sådan at Københavns kommune ikke bruger meget skadelig spagnum, når man lærer børnene om naturlige processer. Denne bæredygtige jord er allerede tilgængelig på genbrugspladserne til bilejere, men det er vores opfattelse, at jorden ikke fordeles ud til børnene på bemandede legepladser mm.

Under "TEMA 2: At skabe ny biodiversitet i byen" bør tilføjes et punkt om åbning af Lygte Å, da dette forventes finansieret i efterårets budgetforhandlinger, og sandsynligvis udføres inden 2029. Et stykke af Ladegårdsåen følger herefter, sandsynligvis i 2030. Åbning af åerne er en vigtig del af 2050-strategien og bør derfor afspejles i handleplanen, når der er projekter til at opfylde strategien.

Venlig hilsen

Mogens Petersen

Formand for Nørrebro Lokaludvalg





## Høringssvar vedr. handleplan for biodiversitet 2026-29

Lokaludvalget ser positivt på arbejdet med at bevare eksisterende biodiversitet og udvikle mere biodiversitet i byen. Vi arbejder selv med projekter i vores bydel og i samarbejde med Teknik- og Miljøforvaltningen.

Vi har nogle enkelte kommentarer til planen:

- Skal det ved fremtidig byggetilladelser reguleres hvor meget man må belægge en privat matrikel, så alt ikke belægges og biodiversitet i byen bibeholdes?
- Muligheder bør forbedres for vandhuller i forbindelse med bede og i parker, fordi vand spiller stor rolle for dyr og planter.
- Det er vigtigt med rådgivning til private haver, haveforeninger og grundejerforeninger om fremme af biodiversitet.
- En biodiversitets frivillighedskoordinator er en god ide ift. at fremme borgerdrevne projekter, der ønsker mere biodiversitet i byen.

Vi har vedlagt kommentar til biodiversitetsplanen fra Miljøpunkt Amager, som varetager den lokale miljøopgave for lokaludvalgene på Amager.

Venlig hilsen

Susanne Møller  
Forperson for Amager Øst Lokaludvalg

27. juni 2025

Sagsnr.  
2025-0192002

Dokumentnr.  
2025-0192002-3

Sagsbehandler  
Frida Jans



Sekretariatet for Amager Øst Lokaludvalg

Jemtelandsgade 3  
2300 København S

EAN nummer  
5798009800459

Amager, 18. juni 2025

## Miljøpunkt Amagers kommentarer vedr. Handleplan 2026-2029 for

### Biodiversitet i København

Miljøpunkt Amager anerkender Københavns Kommunes arbejde med at få biodiversitet på dagsordenen og at det er et arbejde, der tager tid. Det er vigtigt, at der sikres fremdrift og her spiller revideringen af handleplanen hvert 4. år en rolle. Derudover er det selvfølgelig afgørende, at der afsættes midler på de årlige budgetter så indsatserne kan gennemføres.

Den nuværende Handleplan 2022-2025 indeholder 38 initiativer. Det har vist sig at være for mange og handleplanen har ikke været operationel nok. Derudover har nogle af initiativerne været meget budgettunge.

Da Biodiversitetsstrategi 2022-2050 var i høring gjorde Miljøpunkt Amager opmærksom på udfordringen med manglende finansiering og vi så gerne, at der blev afsat finansiering til de første fem år af strategien i første budgetforhandling, så strategien kom godt fra start. Vi ønsker fortsat, at der er stor fokus på biodiversitet i Københavns Kommune.

Miljøpunkt Amager har en række generelle synspunkter til Handleplan 2026-2029. Det er afgørende at Handleplan 2026-2029 bygger videre på eksisterende viden og erfaringer fra initiativer som allerede er igangsat.

Miljøpunkt Amager har noteret at den kommende handleplan er mere konkret, tilskåret med færre initiativer og er en mere operationel handleplan, hvilket er godt. Det er bedre, at der er 24 meningsfulde indsatser fremfor blot et stort antal, der ender med ikke at blive realiseret.

#### **TEMA 1 – At bevare og forbedre den eksisterende biodiversitet**

##### **1.1 Bevaring af eksisterende natur**

I forhold til biodiversitet er det bedste at passe på den natur vi har og når vi laver ny natur, at det er for evigt. Ved byudvikling – enten af nye bydele eller optimering af eksisterende bydele, bør der stilles krav om 'frie arealer' i byplanlægningen og at fredede arealer ikke af-fredes.

Gamle træer har stor betydning for biodiversiteten, hvorfor konkrete målsætninger kunne være ønskeligt. Gerne målsætninger, der fx følger op på målsætningerne i Københavns Kommunes træpolitik 2018-2025 samt i Strategi for bynatur 2015-2025. Heri står fx, at '20 % af Københavns samlede areal er dækket af trækroner'.

Vi vil opfordre til, at Københavns Kommune sigter efter et ambitionsniveau som i Frederiksberg Kommunes træpolitik, hvori der står, at alle borgere skal kunne se et træ fra deres vindue og at alle træer over 25 år er beskyttede.

Kvarterhuset  
Jemtelandsgade 3, 4. sal  
2300 København S  
miljopunkt-amager.dk  
post@miljopunkt-amager.dk

Københavns Kommune kunne overveje at tilbyde en gratis service for borgere, der er i tvivl om værdien af gamle træer på egen matrikel. Vi har også kendskab til en Træbørs på Nørrebro, hvor træer der skulle være fældet, graves op og flyttes til et andet område.

Københavns Kommune kunne også være forgangseksempel, fx inde langs Rådhuset, hvor der hele tiden skiftes planer og blomsterløg. Kunne det blive til en 'Bytte-løg-børs' eller endnu bedre kunne der plantes flerårige stauder?

### 1.2 Kortlægning

Generelt er der størst fokus på de offentlige arealer i strategien. Miljøpunkt Amager ser et stort potentiale i også at inddrage private arealer. Det kan både være grundejere, ejerforeningen men også almene boligselskaber. På Amager er der fx Vild med Vilje i Hørgården (KAB/3B). Og så er der en række byhaver på Amager, som er med til at øge biodiversiteten, hvor der ellers kun ville være asfalt eller græsplæner.

Når der skal etableres stier i byen eller i naturområder, så er det vigtigt at overveje belægningen. Stier med semipermeabel belægning kan hjælpe med nedsivning, men kan også give plads til vækster og grusstier er med til at sænke farter for fx cyklister. Hvorimod en asfaltsti inviterer til hurtigere kørsel.

Omkring 2010 havde Københavns Kommune en 'Grøn tag politik'. Intentionen var at tagflader med en hældning på under 45 grader skulle have grønne tage. Miljøpunktet tror desværre ikke, at den blev fuldt implementeret eller havde den store effekt, men det kunne overvejes om der skulle indføres en ny politik på området med krav i lokalplaner mm. Og samtænke biodiversitet med klimatilpasning.

### 1.3 Monitoringsprogram

Hos Miljøpunkt Amager har vi gennemført Bioblitz i flere år. Og senest i forbindelse med det nye byrum 'Prags Boulevard – et blomstrende fællesskab' har vi gennemført bioblitz det første år og igen året efter. Det kunne være et krav ved alle nye grønne byområder, at der skulle gennemføres bioblitz.

### 1.4 Oplæring/uddannelse af personale

Der er et stort fokus på uddannelse af personale som arbejder med drift og pleje. Det er afgørende, at de folk der drifter de offentlige arealer har den nyeste viden og fokus på biodiversitet, vælger robuste og hjemmehørende arter, og ikke bare gør som de plejer. På Amager oplever vi et givtigt samarbejde med vores lokale parkforvalter, og også en stor interesse for at fremme biodiversiteten lokalt.

I forhold til drift og pleje af Københavns Kommunes parker/grønne områder, som varetages af private aktører, er det vigtigt at der skal stilles tydelige kriterier/krav vedrørende biodiversitetstiltag i udliciteringskontrakter.

Derudover skal private aktører og nyttejobbene også oplæres og undervises på samme måde som kommunens medarbejdere. På Amager Fælled er der eksempler på hvad manglende krav og oplæring af nyttejobbene kan medføre. Ulempen var at det ikke kun var de invasive arter, der blev fjernet/beskåret.

#### 1.7 Tværgående arealpleje

Det lyder mere effektivt, at det kun er en forvaltning der varetager træforvaltningsopgaven.

#### 1.9 Lys- og støjforurening

Det er vigtigt, at der er mørke områder i byen. Der kan være en afvejning af hensyn ift tryghed. Miljøpunkt Amager er enig i at vej- og stibelysninger skal tilpasses i omfang og type i områder med særlige natur- og biodiversitetshensyn for at undgå at forstyrre og ødelægge nataktive arters livscyklus og døgnrytme.

Miljøpunktet er også enig i, at der udpeges permanente stilleområder og at der arbejdes mere strategisk med stilleområder – til fordel for både dyr og mennesker. Man bør fx arbejde med at udpege områder, hvor stilheden er i fokus. Stilheden kan evt. samtænkes med mørke områder og ved valg af belægning.

### TEMA 2 – At skabe ny biodiversitet i byen

2.4 Det er godt at samarbejde i partnerskaber om biodiversitet med byens større grundejere og vandlaug. Der er fx opnået rigtig gode resultater på energiområdet i partnerskabet Energispring.

2.6 Der har været meget stor interesse for borgerdrevne biodiversitetsprojekter, og miljøpunktet har med glæde noteret at dette initiativ ønskes videreført.

2.8 Miljøpunkt Amager er enig i at biodiversitetsdagsordenen skal være en integreret del af byudviklingen i København. Det er afgørende at biodiversitet integreres i kommunens planlægning og sagsgange, der skal være med til at udvikle naturbaserede løsninger, som kobler biodiversitetsdagsordenen med byggeri, klima og klimatilpasning.

### TEMA 3 – At understøtte viden og uddannelse om natur og biodiversitet

3.1 Miljøpunkt Amager hilser forslaget om flere biodiversitetskoordinatorer velkomne. Miljøpunktet ser gerne at disse koordinatore også spiller en rolle i forhold til borgerne og de frivillige i naturpleje, og ikke begrænses til forvaltningerne. Indtil 2019 var der ansat en frivillighedskoordinator i TMF, som sikrede én indgang til forvaltningen for de frivillige grønne fællesskaber/byhaver. Det var rigtig godt. Det skabte dog stor uro og usikkerhed om byhavernes/laugenes fremtidige eksistens, da denne stilling blev sparet væk og der blev efterfølgende brugt en masse ressourcer på at sikre at projekterne kunne fortsætte. Miljøpunktet vil derfor opfordre til at lignende situation undgås, såfremt Københavns Kommune reelt ønsker at skabe frivillige fællesskaber om biodiversitet.

3.2 og 3.3 København har i forvejen dygtige naturvejledere ansat på byens naturskoler, naturcentre og miljøskoler, som man kan bruge i forhold til at efteruddanne pædagoger og lærere. Man kunne ligeledes understøtte at flere af byens bemandede legepladser blev udviklet som læringsrum i forhold til at øge biodiversiteten i byen. Mange af disse befinder sig i Københavns grønne områder og parker. Der er også et stort potentiale i fritidsklubberne.

I forhold til ønsket om fokus på viden og uddannelse, så bifaldes ideen om at skabe naturrige og biologisk mangfoldige udearealer på kommunens folkeskoler og daginstitutioner. Det er vigtigt, at natur og udeliv bliver en integreret del af børn og unges uddannelse. Miljøpunkt Amager ser stor værdi i at bruge udearealer omkring skolen/i byen som pædagogiske uderum. Her kan det taktile og sanselige betyde meget for (ind)læringen.

3.4 Tilbage i 00'erne havde Københavns Kommune et natur-tilbud til byens borgere, som blev varetaget af dygtige naturvejledere ansat af TMF. De var med til at skabe naturdannelse. Naturdannelse er med til at skabe og understøtte en stærk forbindelse mellem mennesker og natur. Det er derfor godt med en ansættelse af tre naturvejledere i naturværkstedet Strejf.

Miljøpunkt Amager har stor erfaring med 'naturdannelse'. Siden 2016 har Miljøpunkt Amager blandt andet arrangeret Fælledens Dag, hvor der er fokus på naturen og biodiversiteten på Amager Fælled. Her har vi inviteret til sanketure og fugleture. Ved Amager Strand har vi inviteret til tanghøst og kigget på fugle og planter ved Prøvestenen Syd. Vi ser derfor også gerne at miljøpunkterne nævnes i teksten 3.1 efter lokaludvalg.

#### **TEMA 4 – At skabe frivillige fællesskaber om biodiversitet**

Miljøpunkt Amager bidrager gerne til at informere og engagere borgerne i biodiversitetsdagsordenen. Vi har med glæde noteret at miljøpunkter er nævnt i strategien under tema 4. Det er vigtigt at vi inddrages tidligt i processen. I forbindelse med udarbejdelse af strategien oplevede vi at den lokale viden blev glemt eller først sent kom i spil. Netop nu sidder alle lokaludvalg og udarbejder bydelsplaner for de kommende fire år. Miljøpunktet vil være opmærksom på at der er synergi mellem disse og biodiversitetsstrategien. Også at strategien tænkes ind i kommende lokalplaner.

Miljøpunkt Amager kan ligeledes fremhæve <https://naturibyen.com/> og <https://vildtnok.nu/>, som allerede er velfungerende elektroniske platforme, hvor der er læring at hente for borgerne i København. 'Vildt nok, København' er et samarbejde på tværs af alle miljøpunkter, lokaludvalg og TMF.

I 2024 omdannede miljøpunktet med støtte fra Nordea-fonden en del af Prags Boulevards kedelige græsplæne til bede og plantekasser med en variation med blomster og planter, der kan tiltrække flere bier og insekter. Og på Amager blev der i marts 2025 stiftet foreningen Havhaven Amager, som var en udløber af Det Lokale Klimatopmøde for Amager i juni 2024.

Kvarterhuset  
Jemtelandsgade 3, 4. sal  
2300 København S  
miljopunkt-amager.dk  
post@miljopunkt-amager.dk



På Amager har Københavns Kogræsserlaug med succes stået for naturpleje på Amager Fælled siden 2014. Via arrangementer og arbejdsdage formidler foreningen viden om frivillighed såvel som naturpleje, mad og etik.

4.1 Miljøpunkt Amager hilser én indgang for de frivillige velkommen, jf tekst i 3.1.

4.2 Der har tidligere været en velfungerende 'grejbank' i TMF, og vi tror at et mobilt feltlaboratorium vil være en god idé at etablere.

### **Generelt**

Formidling i det offentlige rum kunne i høj grad understøtte arbejdet med formidling af biodiversitet til den brede befolkning og bidrage til en bedre forståelse af den nødvendige ændring af naturen i byen fra meget plejet til mere vild, og at det i perioder kan se meget uplejet ud – men det er godt for biodiversiteten.

Vi bifalder målsætning om at alle forvaltninger i Københavns Kommune er underlagt strategien, som skal løftes sammen med borgere, foreninger, erhvervsliv og andre aktører i byen. Det er vigtigt at dette implementeres i praksis af den daglige drift – via struktureret involvering af borgerne og øvrige aktører.

Det kunne også overvejes, at der blev etableret et fælles fagligt forum på tværs af forvaltninger, miljøpunkter og lokaludvalg, der drøftede evaluering og opdatering af handleplaner. Der er allerede et bydækkende 'Biodiversitetsnetværk' som kan udfoldes endnu mere.

Miljøpunkt Amager ser frem til at følge det videre arbejde og ikke mindst udmøntningen af handleplanen.

Med venlig hilsen

Dorte Grastrup-Hansen  
Centerleder  
Miljøpunkt Amager

Kvarterhuset  
Jemtelandsgade 3, 4. sal  
2300 København S  
miljopunkt-amager.dk  
post@miljopunkt-amager.dk



## Høringssvar vedr. Handleplan for biodiversitet i København 2026-2029

Vanløse Lokaludvalg takker for muligheden for at kunne komme med bemærkninger til udkast til Handleplan 2026-2029 for Biodiversitet i København.

Høringssvaret er udarbejdet på baggrund af drøftelser i temagruppen for Natur og Miljø den 2. juni og lokaludvalgets ordinære møde den 19. juni 2025.

Som en del af lokaludvalgets seneste bydelsplan, arbejder lokaludvalget aktivt med at skabe mere biodiversitet i Vanløse og arbejder blandt andet for,

- at der skabes artsdiversitet
- at vi får flere hjemmehørende arter
- at der etableres flere og passende levesteder til rede-, skjule- og fourageringssteder for dyrelivet
- at der tænkes biodiversitet ind i de klimatilpasningsprojekter, der er planlagt i bydelen.

I forlængelse af disse fokus- og indsatsområder ønsker vi en løbende dialog med Teknik- og Miljøforvaltningen om det rette maskineri og tidspunkter for selektiv og generel høslæt, så man fremover vil kunne skabe optimale forhold for flora og fauna.

Lokaludvalget arrangerer hvert år borgerrettede og -inddragende projekter og aktiviteter med det formål at fremme biodiversiteten. Det er projekter som f.eks. havevandring, natur- og sanketure. Senest har vi afholdt et havearrangement med oplæg om og fokus på, hvordan vi bedst passer på vores pindsvin.

19. juni 2025

Sagsnr.  
2025-0192483

Dokumentnr.  
2025-0192483-5

Sagsbehandler  
Anne Christine Dahl-Hansen

VANLØSE LOKALUDVALG  
Sekretariatet for Vanløse  
Lokaludvalg

Frode Jakobsens Plads 4  
2720 Vanløse

EAN nummer  
5798009800435

<https://vanloeselokaludvalg.kk.dk/>



Den 31. august holder vi i forbindelse med Naturens Uge det årlige Damhustræf, som også står i biodiversitetens og naturplejens tegn.

Vanløse Lokaludvalg anerkender Københavns Kommunes ambitiøse arbejde med at få biodiversitet på dagsordenen og har følgende bemærkninger til de fire temaer:

### **Tema 1: At bevare og forbedre Københavns eksisterende biodiversitet**

Lokaludvalget mener, at oplæring/uddannelse af medarbejdere som arbejder med drift og pleje af kommunale arealer er nødvendig. Den nuværende pleje højner ikke nødvendigvis biodiversiteten og bør tages op til revision.

Vi mener, at det er væsentligt, at uddannelsen også har en lokal forankring og at man arbejder på at sikre, at der er faste gartnere i de enkelte områder, så de kan opbygge en rutine og erfaring, samtidig med at de kan have en fleksibel arbejdsgang i forhold til skiftende vejrtyper fra år til år.

En sådan indsats vil bidrage til at bevare og forbedre Københavns eksisterende biodiversitet ligesom ressourcer til indkøb af hensigtsmæssige maskiner, der passer til de individuelle naturformer, vil gøre det. Som det ser ud nu, er der ingen faste folk og dermed ikke et samlet overblik over plejen og dermed biodiversiteten.

Som eksempel vil grønthøstere bidrage til at bekæmpe uønsket plantevækst som Vild Pastinak, Gold Byg og store planter der overskygger de mindre planter, så disse ikke smider deres frø. Samtidig bør kommunen være meget opmærksom på vildtvoksende brombær.

Alt sammen noget, der, i modsat fald, kan være med til decideret at mindske biodiversiteten og noget der ville kunne undgås ved ovenstående tiltag **(1.4)**.

Udarbejdelse af en samlet plan for håndtering af lys- og støjforurening i byens parker og naturområder hilses velkommen. I den strategi man påtænker at udarbejde, bør man kigge på de planer der er for lys omkring Damhussøen **(1.9)**.

Lokaludvalget synes, det er spændende med helårsgræsning i naturområder og afventer nyt initiativ vedr. pilotprojekt på Damhusengen og evt. Grøndalsparken.



## **Tema 2: At skabe ny biodiversitet i byen**

Lokaludvalget mener naturligvis altid, at det er en god idé at have fokus på at højne og fremme biodiversiteten i alle kommunens projekter, herunder kommunens bygge- og anlægsprojekter. Vi anbefaler, at kommunen har fokus på erstatningsarealer og i den forbindelse samarbejder med grundejerforeninger om muligheden for øget biodiversitet på disse arealer. Dette samarbejde kunne for eksempel understøttes via biodiversitetspuljen.

I øjeblikket har kommunen kig på Marie Christensens Plads i Vanløse vedr. et meget positivt biodiversitetstiltag med henblik på at øge biodiversiteten på pladsen.

Derudover billiger lokaludvalget kommunens arbejde med regn- og vejbede, da de udover at være en fryd for øjet både udbygger byens biodiversitet og aflaster kloakkerne.

I forhold til videreførelse af den borgerrettede biodiversitetspulje mener lokaludvalget bestemt, at den skal videreføres, men også at den skal tilføres flere midler, så også de ydre bydele i højere grad bliver tilgodeset **(2.6)**.

## **Tema 3 og 4: At understøtte viden og uddannelse om natur og biodiversitet og skabe frivillige fællesskaber om biodiversitet**

Lokaludvalget bakker op om flere biodiversitetskoordinatorer, så flere får viden om vigtigheden af biodiversitetsdagsordenen. Bare i Vanløse har vi mange frivillige fællesskaber, der arbejder for at fremme biodiversiteten (Enggruppen, Bilaugget, Høslætlatet og Klimagruppen), som de også gør det i de andre københavnske bydele og her ville en kontinuerlig sparring med en biodiversitetskoordinator samt én indgang for frivilligt engagement være en gevinst for begge parter **(3.1)(4.1)**.

Vanløse har en grøn og blå akse. Mod vest danner Krogebjergparken, Damhusengen og Damhussøen grænse mod Rødovre. Mod nord samler mange vandløb sig i Harrestrup Å, der oprindeligt mandede ud i Damhusengen, som dengang var en del af Langvaddam Sø. Den sydlige ende af søen blev senere dæmmed op til Damhussøens nuværende niveau. Mod syd-øst danner Grøndalsparken grænse mod Frederiksberg, hvor parken støder op til Damhussøens østlige bred. Ved Damhusdæmningen mellem sø og eng ligger pumpehuset, hvorfra vandet pumpes fra Harrestrup Å op i Damhussøen. Og det er her midt i denne grønne og blå akse, lokaludvalget i flere år har ønsket at få placeret en Natur- og Miljøstation.

Formålet med en sådan er at skabe et samlingssted for oplysning, undervisning, udveksling af erfaring og udvikling inden for natur-, miljø- og biodiversitetsproblematikken.

Håbet er, at man ved forhandlingerne om Budget 26 kan finde midler til at gennemføre projektet – læs mere her - [Natur- og Miljøstation | Vanløse Lokaludvalg \(4.3\)](#)

Projektet er udviklet i samarbejde med Damhusengens Skole, Ungeværket, Sejlklubben (Fritidscenter Vanløse), Energi og Vand, Afdelingen for Bæredygtig Udvikling, Damhusengens Bilaug, Enggruppen, Høslætlatvet samt andre frivillige aktører **(4.1)**, og der har undervejs været stor lokal opbakning til og interesse for projektet.

Projektet omkring en Natur- og Miljøstation taler altså direkte ind i planerne om at styrke og justere både eksisterende og nye undervisnings- og pædagogiske tilbud om biodiversitet og natur **(3.2)**, og vil som en formidlingsstation sikre både kompetenceudvikling og uddannelse af pædagoger og lærere mv. **(3.3)**

I dette tilfælde er planen at gøre det i et samarbejde mellem skoler, institutioner, lokale netværk og Vanløse Lokaludvalg.

Planerne om et biodiversitetslaboratorie som beskrives i initiativ **3.4** er således hovedformålet med en Natur- og Miljøstation i Vanløse – i dette tilfælde dog i samarbejde med lokale aktører.

Venlig hilsen

**Jan Lindboe**

Forperson for Vanløse Lokaludvalg



## Høringssvar vedr. Udkast til Handleplan for Biodiversitet i København, 2026-2029

Overordnet set, mener Østerbro Lokaludvalg at der er mange gode initiativer i handleplanen.

Lokaludvalget støtter særligt op om at der tales mere ind i borgerdrevne og lokale initiativer, som det peges på i 2.6, 3.1 og 4.1. Udvalget mener sagtens at man kan gøre mere i den retning og foreslår at man kigger ind i, hvad der kan gøres med puljer, dialog, støtte og lignende.

Udvalget vil endvidere fremhæve initiativ "1.9: Udarbejdelse af en samlet plan for håndtering af lys- og støjforurening i byens parker og naturområder" under Tema 1. Det er oplagt at inddrage dette initiativ i udviklingen af den nye park på spidsen af Nordhavn og overveje det som en del af Fælledparken. Det er vigtigt at fastholde eksisterende områder, da kraftig belysning spiller en væsentlig rolle, blandt andet for fuglelivet i Nordhavn.

Afslutningsvis fremhæver udvalget det betydelige arbejde, som miljøpunkterne allerede udfører i København i forbindelse med biodiversitet. Det er vigtigt at udnytte den eksisterende base af viden og ressourcer fra miljøpunkterne. Det forekommer uhensigtsmæssigt at oprette en ny enhed i forvaltningerne til at varetage de opgaver, som miljøpunkterne allerede håndterer.

Venlig hilsen

Allan Marouf  
Forperson for Østerbro Lokaludvalg

19. juni 2025

Sagsnr.  
2025-0193674

Dokumentnr.  
2025-0193674-3

Sagsbehandler  
Jonas Gilvad Høeg

Sekretariatet for Østerbro Lokaludvalg

Århusgade 103  
2100 København Ø

EAN nummer  
5798009800497

Teknik- og Miljøforvaltningen  
Parker, Kirkegårde og Renhold

## Indre By Lokaludvalg: Høringssvar om Handleplan for Biodiversitet i København

Københavns Kommune har sendt udkast til "Handleplan for Biodiversitet i København", for årene 2026-29 i høring til lokaludvalgene. Fristen for at sende det endelige høringssvar er den 30. juli kl. 12.

Miljøpunkt Indre By & Christianshavn har på vegne af Indre By Lokaludvalg lavet nedenstående høringssvar.

Indledningsvis vil vi gerne rose forvaltningen for at sende os planen i høring og for at have skabt en kort og overskuelig handleplan for biodiversitet i årene 2026 til 2029.

Følgende er vores input til planen, hovedsaligt set fra et lokalt bydelsperspektiv.

**Generelt** er vores fokus, at det er kommunen, sammen med de lokale borgere, erhverv, skoler og foreninger, der skal have adgang til og mulighed for at skabe biodiversitet, som holder. Den viden kan vi med gode guides, formidling og synlighed sprede i bydelene og hele kommunen.

Vi har allerede både ildsjæle og lokale borgere m.fl., som planter og får tingene til at vokse i bydelen, men hvordan får vi plantet, så det er bi-venligt, hjemmehørende arter og planter, der blomster og giver føde til bier mm. gennem forår, sommer og efterår, og gemmesteder til om vinteren? Den viden skal vi have samlet og videreformidlet. Vi skal også give mulighed for at understøtte lokale indsatser, hvis og når de får brug for at ringe til en natur- og biodiversitets kyndig. Det vigtige er, at vi med handleplanen får understøttet skabelse af natur og biodiversitet, som kan skabes lokalt og holder i længden.

1. juli 2025

Sagsnr.  
2025-0191493

Dokumentnr.  
2025-0191493-5

Sagsbehandler  
Sofie Weisbach Skjøtt

Sekretariatet for Indre By og  
Christianshavns Lokaludvalg

Rådhuspladsen 1  
1550 København V

EAN nummer  
5798009800411

### **Brug lokale viden og kompetencer – til at skabe biodiversitet og registre effekt**

At skabe en handleplan, som også støtter hjælp til lokal handling vil på sigt også få de kommunale midler til biodiversitet at række længere. Vi foreslår, at I benytter jer af den viden og ressource, som lokaludvalg og Miljøpunkter har på området. Vi kan bidrage til at få tingene til at "vokse" lokalt – også biodiversiteten, med de rigtige planter, fuglehuse, gemmesteder til dyr og insekter.

Vi kan også hjælpe med at undervise lærere, børn og unge, hvordan de registrerer biodiversitet og effekten af alt vores indsats og arbejde.

### **Puljer og midler – til lokal involvering og sparring**

Vi er generelt også glade for både biodiversitetspulje, som kommer mange områder og biodiversitetsindsatser til gavn. Vi opfordrer til, at I også sætter flere midler af til målrettede projekter, som "Grå gader til grønne, som vi er rigtig glade for er kommet mange til gavn.

Vi foreslår samtidig, at I overvejer at støtte de lokaludvalg og miljøpunkter, som har kompetence til at understøtte den lokale begrønning, via kampagner, online undervisning og op til en times sparring på stedet. I Indre By har vi gode erfaringer med denne type indsats for at få flere grønne facader, men vi vil gerne understøtte en endnu større indsats på de kommunalt ejet arealer, sammen med lokale.

### **Beskyt træer**

Handleplanens fokus på at frede eller beskytte træer er positivt og et længe ventet tiltag. Vi foreslår, at I samarbejder med Danmarks Naturfredning da de har med fredning og beskyttelse, på Frederiksberg.

### **Samle kompetencer til plantning, pasning og pleje**

Vi støtter forslaget om at samle og anvende de rigtige kompetencer til plantning, pasning og pleje af træer og grønne områder et sted, for alle kommunale arealer. Det vil også sikre en udvikling og bedre formidling af viden om biodiversitet, hvorfor og hvad er det.

### **Midler til formidling og effekt heraf**

Det ser ikke ud til, at der er sat midler eller et særligt fokus på formidlingen af naturen og biodiversiteten i byrummet. Det bør der være og et særligt fokus på når der plantes, hvis det er med kommunale midler eller det sker på kommunale arealer. Meget i lighed med rammerne for kommunens tidligere Partnerskabstræer. Det sker ikke i dag ikke tilstrækkelig i dag.

Naturhistorisk Museum Århus og flere kommuner har undersøgt effekten af, hvad formidling af biodiversitet og vild natur betyder ift. accept af den "uorden" det kan have udtryk af, for de som ikke syntes det

er "pænt" med visne natur om vinteren. Samtidig kan formidlingen inspirere til, at flere gerne vil have natur, blomster og biodiversitet, der hvor de bor og færdes.

## **Tema 2 - 2.8 - fremme af biodiversitet og plads til biodiversitet**

I bør overveje i højere grad at inddrage input til byudviklingen fra lokaludvalget, som så igen kan inkorporeres i lokaludvalgenes bydelsplaner. Lokaludvalgene få i den forbindelse input fra de lokale borgere og erhverv. Et særligt fokus og lokale involvering i fremme af natur og biodiversitet kan igen medvirke til mere biodiversitet og på sigt sammenhængende natur.

## **Tema 3 - Viden og uddannelse - og synlighed, formidling og registrering af effekt**

**3.1.** Vi mener det er positivt at vi er en del af samarbejdet ift. flere biodiversitetskoordinatorer. Vi foreslår samtidig, at I også involverer Miljøpunkterne.

### **Fortælling og formidling - ved skiltning**

**3.2** Det er vigtigt, at vores børn og unge får viden og praktisk erfaring med betydningen af natur og biodiversitet gennem aktiviteter og nye veje til at gøre deres lokalområde mere grønt, med mere plads til biodiversitet. I bør også sætte et særligt fokus på, at børn og unge har forældre, venner og pårørende, som igen vil kunne få viden - gennem den formidling og fortælling, som vi mener der skal sættes fokus på, gennem synlig skiltning. Her vil det også være en fordel med et genkendeligt design, et kommunen kan dele via download fra hjemmesiden, men en lille guide til, hvordan man kan udfylde fortællingen om stedet - med følelse. De der har skabt, er ofte bedre til at fortælle hvorfor og hvordan de har skabt natur og biodiversitet.

Venlig hilsen  
Bent Lohmann  
forperson for Indre By Lokaludvalg



Teknik- og Miljøforvaltningen, Park og Byrum

## Svar på høring vedr. handleplan for biodiversitet 2026-2029

Vi er i Amager Vest Lokaludvalg enige i ambitionen om mere biodiversitet. Vi har dog særligt 3 opmærksomhedspunkter ift. handleplanen:

### Tænk de lokale projekter ind i Handleplanen

For det første savner vi, at der i handleplanen er indtænkt de konkrete, lokale projekter, som lokaludvalgene arbejder med. Konkret kan nævnes biodiversitetsstien langs Svinget og Kigkurren projektet.

### Støtte til TMFs varetagelse af træforvaltningen

Vedr. punkt 4 i handleplanen ønsker vi at udtrykke stor støtte til punkt 1.7 om, at Teknik- og miljøforvaltningen overtager træforvaltningen på tværs af kommunens forvaltninger, så forvaltningen af træerne overtages af ansatte med træfaglig baggrund. Vi erfarer, at Københavns Kommune hidtil ikke har taget hensyn til træernes alder i forvaltningen.

Det er vores indtryk, at hvis et træ giver ekstra arbejde i forbindelse med et projekt bliver det bare fældet, og der plantes et nyt ungt træ. Holdningen synes at være, at et træ er et træ. Om træet er ældre ex. 30 - 100 år eller ung 5-10 år synes været ligegyldigt. Da et ældre træ indebærer større biodiversitet, ønsker vi, at Københavns Kommune i højere grad har fokus på at bevare de gamle træer.

### Kommuneplanens bindende retningslinjer for bynatur bør blive en del af handleplanen

For det tredje, mener vi at arbejdet med kommuneplanens bindende retningslinjer for bynatur bliver en del af handleplanen. Biodiversiteten forsvinder i byen, hvis der skal ske alt mulig andet på de tilbageblevne grønne arealer og områder i København. Ligesom det vil være oplagt at sikre, at hele det grønne område med villa-, parcel- og rækkehuse i byen bevares og prioriteres som en vedblivende styrkelse af biodiversiteten i København. Handleplanens formidlingsprojekter er gode, men de skal bindes op på bindende retningslinjer.

Venlig hilsen Amager Vest Lokaludvalg

22. juli 2025

Sagsnr.  
2025-0198468

Dokumentnr.  
2025-0198468-2

Sagsbehandler  
Sofie Astrid Jensen

Sekretariatet for Amager Vest  
Lokaludvalg

Sundholmsvej 8  
2300 København S

EAN nummer  
5798009800442





## Valby Lokaludvalgs svar på intern høring af Ny handleplan for Biodiversitet i København

Valby Lokaludvalg har modtaget Udkast til Handleplan for biodiversitet i København 2026-2029 i intern høring. Udkastet blev drøftet i Valby Lokaludvalg 17. juni 2025.

I Valby er vi meget optaget af at forbedre biodiversiteten i bydelen. Vi har over nogle år arbejdet med vores projekt *Valbi-planen*, hvor vi har fået lovning på, at over 70.000 m<sup>2</sup> i bydelen har en beplantning, som er insektvenlig og dermed kan medvirke til at forbedre biodiversiteten.

Vi er derfor også meget tilfredse med, at Københavns Kommune med denne handleplan fortsætter arbejdet med at forbedre biodiversiteten.

Vi vil bemærke, som vi også gjorde ved vores besvarelse af høring vedr. Biodiversitet i København, Strategi 2022-2050 med tilhørende handleplan 2022-2025, at vi finder det vigtigt også at inddrage villaområderne i arbejde med forbedring af biodiversiteten. Vi mener fortsat, at villahaver og tilsvarende private grønne områder har betydning for biodiversiteten. Det er meget store områder især i yderområderne i Københavns Kommune, som har grøn bevoksning. Der kunne opnås en stor forbedring i biodiversiteten i disse områder og dermed i Københavns Kommune, hvis der blev anlagt en systematisk tilgang til yderligere forbedringer i disse villakvarterer. Det vil kunne indgå i alle de temaer, der er lagt op til.

### Tema 1

Man vil kunne fastholde og forbedre den eksisterende biodiversitet ved mere systematisk opmærksomhed på villaområderne. **Dette forudsætter dog, at man stopper den fortætning af byggeriet, der arbejdes på at gennemføre i villakvartererne.** Fortætning vil have

8. juli 2025

Sagsnr.  
2025-0221381

Dokumentnr.  
2025-0221381-1

Sagsbehandler  
Anne Liisberg

negativ indvirkning på biodiversiteten, idet større arealer vil blive bebygget, og der vil blive mere befæstet areal til p-pladser mm.

### Tema 2 og 3

Ved at støtte viden og uddannelse om natur og biodiversitet til beboerne – og skolebørnene – i villakvartererne vil man kunne skabe ny biodiversitet i disse områder – særligt i de villaområder, som har fælles grønne anlæg, hvor man kan gå fra græsplæner til områder med "vild med vilje"-beplantning. Det vil også hjælpe, hvis flere bliver opmærksomme på, at det ikke er nødvendigt med store befæstede arealer på villagrunde.

Det kan undre, at organisationen Grundejeren.dk ikke er inddraget i arbejdet "Sammen om biodiversitet" (2.5), idet villaområderne kan være med til at skabe de nødvendige sammenhængende grønne områder.

Et par punkter har givet anledning til særskilte kommentarer:

Ad 2.1 og 2.2: I udbudsmaterialet for kommunale bygge- og anlægsprojekter bør krav om hensyn til biodiversitet indgå

Ad 2.4: Alle indkøb (ikke kun til bygge- og anlægsprojekter) kan have indflydelse på biodiversitet.  
Man skal være opmærksom på, at for den samlede biodiversitet (i København og offsite) er det ikke biodiversiteten i København, der er afgørende.  
Byggeri står for ca. 40 % af omsætningen af råmaterialer i verden, og Københavns aftryk på biodiversiteten bestemmes i høj grad af byggeriet (kilde: Ingeniøren 12. juni 2025).  
Det vil sige, at det er af stor betydning hvor meget af byggeriet, der er nybyggeri, og hvor meget der er renovering, da renovering generelt anvender væsentligt færre ressourcer.

Også af biodiversitetsmæssige årsager må der derfor opfordres til, at København prioriterer renovering over nybyggeri.

Stor biodiversitet kræver større sammenhængende naturområder, og derfor må det prioriteres, at de større sammenhængende naturområder, som der findes i København, friholdes for bygge- og anlægsprojekter.

#### Tema 4

I villaområderne er der i forvejen fællesskaber i form af grundejerforeninger mm., og det vil derfor være lettere at skabe frivillige fællesskaber om biodiversitet.

I Valby har vi som tidligere nævnt i en årrække arbejdet med at udbrede tankerne om biodiversitet gennem vores projekt, *Valbi-planen*. I den forbindelse har særligt villagrundejerne forpligtet sig til at arbejde med biodiversitet i deres haver mm. Vi har på den måde i villahaver fået etableret ca. 50.000 m<sup>2</sup> som er udlagt til beplantning med særlig opmærksomhed på biodiversitet. Dette projekt er nu udbredt til hele Københavns Kommune, og vi har derfor en forventning om, at opmærksomheden på biodiversitet, måske især i villaområder, vil blive højet. Det undrer os, at fortsættelsen af dette arbejde med udbredelse til hele København under navnet "Vildt nok København" ikke nævnes.

**Kort sagt: det er vigtigt af inddrage villaområderne i arbejdet med biodiversitet, og det er i den forbindelse særligt vigtigt at undgå fortætning og dermed indskrænkning af de arealer, som i høj grad bidrager til biodiversiteten i Københavns Kommune.**

Valby Lokaludvalg finder det glædeligt, at der planlægges med mere rådgivning og flere puljer til projekter til forbedring af biodiversiteten. Vi vil dog anbefale, at dette arbejde gennemføres i samarbejde med det lokale miljøarbejde i lokaludvalg og miljøpunkter. Vi har bedre muligheder for at udbrede kendskabet til rådgivning og til muligheden for at ansøge om puljemidler. Vi vil også gøre opmærksom på, at der i nogle projekter har været noget korte frister for ansøgninger. Der er lange beslutningstider i etageejendomme og grundejerforeninger forud for ansøgninger om støtte til projekter.

Valby Lokaludvalg vil til slut bemærke, at vi mener, at der i strategien for større biodiversitet bør indgå handlingsplaner for

- Påvirkningen af biodiversitet uden for Københavns kommunes geografiske område
- Forebyggelse af udbredelse af invasive arter.

Valby Lokaludvalg ser frem til flere grønne områder og større biodiversitet i Valby og i København.

Med venlig hilsen

Kirsten Henriksen, medlem af Valby Lokaludvalg og forpersonskab

Miljøgruppen

Niels Hougaard, forpersonskab Miljøgruppen



## Høringssvar Biodiversitetshandleplan

Bispebjerg Lokaludvalg takker for muligheden for at kommentere på Udkast til Handleplan for Biodiversitet i København, 2026-2029

Høringsfristen er 30. juli, altså midt i sommerferien. Generelt oplever lokaludvalgene, at lovligt mange høringer ligger henover sommerferien. Vi vil gerne anmode forvaltningen om en bedre tilrettelæggelse af et sagsforløb, som tilgodeser arbejdsbyrden både i forvaltningen, hos politikerne og hos os ude lokalt.

Forslaget har været drøftet i bymiljøudvalget og lokaludvalget. Herudover har lokaludvalgsmedlemmer deltaget i fællesmøde med DN København og indhentet oplysninger derfra. Der er også indhentet oplysninger fra Foreningen Mosens Venner.

17. juni 2025

### Strategiens temaer er

Tema 1: At bevare og forbedre den eksisterende biodiversitet

Tema 2: At skabe ny biodiversitet i byen

Tema 3: At understøtte viden og uddannelse om natur og biodiversitet

Tema 4: At skabe frivillige fællesskaber om biodiversitet

I den nye handleplan er der mere fokus på konkrete initiativer end i den foregående plan. Generelt er der fokus på bevaring af eksisterende natur, uddannelse af driftspersonale samt naturdannelse.

### Tema 1

Lokaludvalget bifalder, at der sættes fokus på at oplære driftspersonale i naturpleje. Naturpleje sker kun, hvis alle led i organisationen har opmærksomhed på det. I den forbindelse er der bekymring ift. udlicitering af driftsopgaver, og hvordan man sikrer, at 3. parts driftsmedarbejdere har indgående kendskab til KKS naturpleje.

Kortlægning og monitorering er en del af indsatserne i del 1.

Mht. ikke fredede grønne kommunale områder er det ikke pålagt kommunen at udfærdige og offentliggøre plejeplaner for sådanne områder (der findes flere ikke-fredede områder i Bispebjerg Bydel). I stedet driftes de efter bestemmelserne i forvaltningens Kvalitetshåndbog, og er altså mere lagt over til enkeltpersoner og uden en bred inddragelse af interessenter via følgegrupper. Selv om udvikling af plejeplaner er en ekstra opgave, så synes vi det er ærgerligt at det ikke sker.

Sekretariatet for  
Bispebjerg  
Lokaludvalg  
Rentemestervej 76  
2400 København NV

EAN-nummer  
5798009800428

I forhold til naturpleje for fokusarter har det været et opmærksomhedspunkt for drøftelsen med DN København. Vi støtter Danmarks Naturfredningsforenings idé om at integrere fokusarterne i tilknytning til biodiversitetspuljen til borgerdrevne projekter, så at nogle af disse puljemidler (pt. 3 mio. kr. om året) kunne øremærkes til fokusarter.

## **Tema 2**

Det er vigtigt at skabe ny biodiversitet i byen. Derfor skal vi have fokus på lokalplaner som et instrument til at sikre mere biodiversitet, når byen udvikler sig. Samarbejde med grundejerne er her essentielt.

Lokaludvalget bemærker, at restarealer i forbindelse med sportspladser nævnes.

Områder omkring boldbaner betragtes ofte som overskudsarealer, som ingen forholder sig til. Her er der rig mulighed for at indtænke mere natur. Det kræver, at KFF indgår tæt i samarbejdet.

## **Tema 3**

Biodiversitetskoordinatorer og uddannelse af pædagogisk personale ser vi som et godt tilbud. Vi skal have borgerne med i omstillingen mod mere biodiversitet. Understøttelse af eksisterende og nye naturinitiativer og agendaforeninger skal være en del af kommunens ydelser.

**Streyf** er et såkaldt naturværksted ved Utterslev Mose i Bispebjerg Bydel – en perle og en stolthed i nærmiljøet.

Som en del af handleplanen foreslår man i punkt 3.4. opgradering af Københavns kommunes naturværksted Streyf i Utterslev mose til et biodiversitetslaboratorie med henblik på øget uddannelse og naturdannelse for byens børn og unge. Der skal ansættes 3 naturvejledere, og de fysiske faciliteter opgraderes til at omdanne Københavns kommunes værksted i Utterslev mose til et biodiversitetslaboratorie, hvor TMF og BUF kan afvikle uddannelsesforløb målrettet Københavns børn og unge med afsæt i et nært forhold til naturen og naturlige processer.

Bispebjerg Lokaludvalg foreslår, at der som start laves en registrering af den nuværende brug af Streyf, som den videre planlægning tager afsæt i. Vi hører, at der er brugergrupper som har svært ved at få tider i Streyf, og omvendt bemærker de lokale, at der er tider, hvor stedet står tomt. Endvidere er bygningen faktisk ikke ret stor. Det er svært at se, at der kan være plads til de relevante faciliteter.

Vi skal sikre en optimal udnyttelse af faciliteterne, og samtidig ikke skubbe brugergrupper ud. Skulle der komme midler til denne del, stiller lokaludvalget sig gerne til rådighed til at hjælpe med inddragelse af de lokale brugergrupper.

Naturdannelsen skal gerne ske bredt i hele København – både i Streyf og Naturcenter Amager. Der er desuden et ønske i Brønshøj-Husum om et lokalt naturcenter, som ligeledes kunne varetage sådanne opgaver.

Herudover har vi i Bispebjerg et rigtigt velfungerende "Københavns skolehaver", som har succes med at inddrage skolebørn i læring om dyrkningsprincipper. Med en ekstra

vitaminindsprøjtning til skolehaverne ville de også kunne forestå undervisning om natur og biodiversitet. Dette skal selvfølgelig koordineres med skolehavernes ledelse.

#### **Tema 4**

Det er vigtigt at engagere borgerne i at fremme biodiversiteten. Nemt tilgængelig viden er første skridt. Når man træder ind i et af kommunens grønne områder (fredede så vel som ikke fredede), så bør der være en skiltning med QR koder til vigtige informationer såsom kortlægning af biodiversiteten, plejeplaner, nye initiativer mm. Det vil skærpe interessen for ens nærområde og skabe forståelse for kommunens tiltag og måske en lyst til at engagere sig.

Lokaludvalget stiller sig til rådighed til uddybning af høringssvaret.

Venlig hilsen



Alex Heick

Formand for Bispebjerg Lokaludvalg